

## BULIŲ GENOTIPO ĮTAKA AUGIMO INTENSIVUMUI IR MĖSOS KOKYBEI

Vigilijus Jukna<sup>1</sup>, Česlovas Jukna<sup>1</sup>, Nijolė Pečiulaitienė<sup>1</sup>, Vita Riškevičienė<sup>2</sup>, Audrius Korsukovas<sup>1</sup>

<sup>1</sup>*Gyvulių mėsinų savybių ir mėsos kokybės vertinimo laboratorija, Lietuvos veterinarijos akademija  
Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas; tel. (8~37) 36 34 14; el. paštas: vjukna@lva.lt; nijole@lva.lt*

<sup>2</sup>*Užkrečiamųjų ligų katedra, Lietuvos veterinarijos akademija, Tilžės g. 18, Kaunas  
tel. (8~37) 36 33 18; el. paštas: vitarisk@lva.lt*

**Santrauka.** Straipsnyje pateikti tyrimų duomenys apie įvairių genotipų bulių augimo intensyvumą ir mėsos kokybę. Tyrimui buvo atrinkti Aubrakų, Limuzino, Lietuvos juodmargių, Lietuvos juodmargių x Limuzino, Lietuvos žalujų, Lietuvos žalujų x Simentalio, Šarolė ir Simentalio veislių buliai, kiekvienos veislės dviejų bulių palikuonys. Analizei naudoti keturi kiekvieno buliaus palikuonys. Visi UAB „Šilutės veislininkystė“ gyvuliai buvo auginti vienodomis šėrimo ir laikymo sąlygomis. Šėrimo kontrolė atlikta nuo 210 iki 500 amžiaus dienos. Buliai vertinti kas 2 mėnesius pagal šėrimo kontrolę. Tirtų buliukų vidutinė raciono struktūra pagal maistingumą buvo tokia: kombinuotieji pašarai sudarė 37,5 proc., šienas – 16 proc., silosas – 46,5 proc., žali proteinai sudarė 12,3 proc. raciono SM, krakmolas – 10,1 proc., cukrūs – 6,9 proc., žalia ląsteliena – 21,4 proc. 1 kg raciono SM vidutiniškai buvo 8 MJ AE. Mėsos kokybės tyrimai atlikti pagal bendrai priimtas metodikas. Mėsos kaloringumo vertė skaičiuota pagal Watt ir Mersil (1975) formulę.

Bandymai parodė, kad nevienodas tarpraumeninių riebalų kiekis buvo įvairaus galvijų genotipo mėsoje. Lietuvos žalujų x Simentalio mišrūnų mėsa turėjo daugiau tarpraumeninių riebalų ir buvo kaloringesnė. Nevienodas buvo ir skirtingo genotipo galvijų augimo intensyvumas. Didžiausias priesvoris buvo Aubrakų veislės, o mažiausias – Lietuvos žalujų veislės palikuonių. Teigiamą ir statistiškai reikšmingą koreliaciją nustatyta tarp tarpraumeninių riebalų kiekio ir mėsos kietumo Lietuvos žalujų veislės palikuonių ir Lietuvos žalujų x Simentalio mišrūnų. Statistiškai reikšminga neigiamą koreliaciją tarp tarpraumeninių riebalų kiekio ir priesvorio per parą nustatyta Aubrakų veislės palikuonių ir Lietuvos juodmargių x Limuzino mišrūnų. Tyrimų duomenys parodė, kad bulių genotipai turėjo įtakos mėsos kokybei ir priesvoriui per parą.

**Raktažodžiai:** buliai, genotipas, priesvoris, mėsos kokybė.